

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în săptămânii.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din arară
și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 178.

Brașov, Vineri, 11 (23) August.

1895.

În ajunul adunării Asociațiunii.

Brașov, 10 August v. 1895

Peste câte-va zile se va întruni la Blășiul a trei-șeci și patra adunare generală a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, care pentru Românii ardeleni este în timpul de față cea mai prețioasă instituțiune de cultură națională.

Când, înainte cu 34 de ani, s'au pus temelile acestei instituțiunii sublimă, care pe atunci era singură în felul său în toate ținuturile locuite de Români, pepturile frunțașilor noștri din acele timpuri palpitau de bucurie, căci erau pârșunși de convingerea sinceră, că prin această lucrare a lor se va da naștere unei mișcări, care se tindă a lăți cultura națională în sinul poporului român dintre aceste plaiuri ale Carpaților și, prin această, a înălța lupta noastră de existență națională la nivelul unei lucrări puternice și conșcie de sine.

În această temeinică convingere a lor, inimile românesce erau pe atunci pline de însuflețire față cu Asociațiunea transilvană și, pe lângă toate greutatele comunicațiunii din acel timp, Românii, chiar de prin cele mai depărtate colțuri, nu pregetau de a alerga în număr mare la adunările generale ale acesteia.

Astfel s'au înălțat adunările generale ale Asociațiunii la nivelul unor sărbători de cultură națională, cari pentru Românii ardeleni sunt singure în felul lor. Nu numai Românii, ci și străinii urmăresc cu multă atențiune aceste sărbări ale noastre, căci în ele se oglindéză interesul nostru pentru cultura națională, — interes, care arată puterea de viață a unui popor.

De aceea ni-a servit întot-deuna spre mare onoare și bucurie, când în orașele, unde s'au ținut aceste adunări, am putut să ne prezentăm în fața streinilor într'un mod cât se

póte mai demn și impunător. Din nenorocire însă, anii din urmă n'am prea stat la înălțime în privința acésta. Causa este a se atribui parte piedecilor, ce ni-s'au pus în cale de către autoritățile ungueresce, parte altor evenimente, parte însă și unui indiferentism îngrijitor, ce pare a se fi încuibat anii din urmă în sinul nostru față cu cauzele culturale ale poporului și care s'a manifestat într'un mod destul de dureros la adunarea trecută, din Săbeșul sășesc, unde aproape numai Românilor din Săbeș și din jur avurăm de-a mulțumi reușita adunării.

Dér decă în anii din urmă n'am isbutit a susține la înălțimea dorită nivelul adunărilor generale ale Asociațiunii noastre, nimic nu ne împedă de-a spera, că cel puțin acum, cu ocaziunea adunării dela Blășiul, vom îndrepta neajunsurile din trecut și vom înălța acésta sărbătoare de cultură națională a poporului român ardelean la mărirea și demnitatea, pe care a avut-o dela început și pe care noi suntem datorii a-o susține și înălța în măsură cu atât mai mare, cu cât mai serioasă a devenit lupta noastră pentru existență.

Suntem siguri, că frații noștri dela Blășiul, cari ni-au dat atâtea dovești de însuflețire pentru cauza culturală a poporului român, nu vor întrelăsa de-a face tot ce le stă în putință pentru a ridica nimbul acestei sărbări la înălțimea, ce 'i se cuvine. Frumósele pregătiri, ce se fac la Blășiul și cari se pot vedé și din programul sărbărilor, pe care l'am publicat în numărul nostru de ieri, ne sunt o garanță, că Blășenii vor sta la înălțimea datoriei.

Rămâne acum, ca și publicul român din afară de Blășiul să se facă datorii. Decă bătrânii noștri sciau să întreprindă cele mai grele și mai obositoare călătorii pentru a-și da concursul lor moral și material la prosperarea Asociațiunii și la buna

reușită a adunărilor ei, ce óre ne-ar puté scusa pe noi dela împlinirea acestei datorii?

A sosit momentul, când toate elementele bune ale națiunii române de dincoace de Carpați trebuie să se concentreze în jurul Asociațiunii transilvane, ca în jurul celui mai însemnat focular, dela care să se reverse rațele culturai naționale asupra poporului român ardelean. Aici nu póte fi vorba de grupări separate și de divisiuni în sinul nostru, ci tineri și bătrâni, săraci și bogați să ne înrolăm sub falnicul stindard al acestei instituțiunii mărețe, a căreia prosperare este o cestiune de onore pentru noi toți.

CRONICA POLITICĂ.

— 10 (22) August.

Diarele maghiare încă și acum se mândresc cu manifestațiunile de protest contra hotărârilor luate la congresul naționalităților. Despre modul cum s'au fabricat aceste proteste, aflăm în „Zastava” din Neoplanta următoarele date interesante: Notarii comunali din comitatul Torontalului au primit ordinul de-a aduna subscrieri pentru o manifestare de protest contra hotărârilor, cari s'au adus la congresul naționalităților. În comuna Sacula au fost cîteva țărani la primăria, unde li-s'a pus înainte pentru subscriere o scrisóre concipiată în limba maghiară. Țăranii o subscrieră, când însă aflară mai târziu despre ce se tracteză, și voră să-și ștergă subscrierile, primarii și notarii le interdișeră acésta. Asemenea s'a proces și în celelalte sate sărbesci și românesce. În toate părțile s'a pus în mișcare aparatul comunal pentru de-a aduna cât de multe subscrieri contra congresului. În câte-va locuri le-a succes slugilor statului a îndupleca pe câți-va țărani „leali”, ca pe lângă recompensa banilor de călătorie, să ducă în persoană protestele la Budapesta. Țăranilor însă încep a li-se deschide ochii, și ascultând de preoții și învățătorii lor, denegă a mai subsemna scrisori maghiare.

Diarele încep să discute din nou situațiunea din Austria, mai ales în urma audienței lungi, ce a avut-o la monarhul în Ischl contele *Badeni*, loctiitor în Galiciă. Audiența acésta s'a întemplat Marți în 20 August, cu care privilegii s'a discutat serios situațiunea politică. Se afirmă, că până acum monarhul n'a hotărât asupra *provisoriului*, și *Badeni* n'a primit încă autorizațiunea da-a forma un nou ministeriu definitiv. Despre cauza chiamării lui *Badeni* din partea monarhului, o telegramă din Ischl spune următoarele: Contele *Kielmansegg*, actualul ministru-președinte austriac, deja la începutul lui August a rugat pe monarh, să influințeze cât mai grabnic componerea unui ministeriu definitiv. În urma acésta Majestatea Sa a chiamat la Ischl pe loctiitorul Galiciiei, ca să discute cu el asupra situațiunii nestabile de aș și eventual să-l însărcineze cu formarea unui cabinet, care să póta corespunde problemelor de stat și de guvernare.

Tochmai acum, când circulează diferite faime despre un viitor „ministeriu *Badeni*” în Austria, apare în „*Münchener Allg. Zeitung*” un articol interesant asupra raportului dintre Germanii și Polonii. În articol se spune, că Polonii au de multămit pozițiunea preponderantă, ce o ocupă ei în politica internă a Austriei, parte scólei lor politice și solidarității naționale, în cea mai mare parte însă *protecțiunii Germanilor*. Acești din urmă au susținut, ca principiu, a favorisa pe Maghiari, pe Poloni și pe Italiani, nu din dragoste față cu ei, ci din antipatiă față cu Cehii. Prin acésta Polonii s'au ridicat, până când în realitate ar fi forțe de lipsă o înțelegere între Germanii și Cehii, deoarece luptele, cari le pórtă aceste două națiuni una contra celeilalte, nu au produs nici decum avantajii Germanilor, ci din contră numai rău. Este marcant, că până în ziua de astăzi idea conducătoare în politica germană a fost tot-deuna revna de-a domni peste Boemi. Bărbați de stat ca *Beust*, *Schmerling*, *Herbst* și *Giskra* cădeau în păcatul de-a nu calcula *puterea de rezistență și de viață a poporului boem*. Numitul diar german află deocî sanarea stă-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Dómna contesă.

Novelă rusescă de *Sonja*.

(Urmare).

— Nu mă crești, scii, dișe el aproape cu umilință. Și totuși singură te-ai covins despre acésta. Pavel Purgin a fugit — din nefericire e fapt — fugit cu toți banii din casă. E o sumă mare, forțe mare.

— Faci tocmai așa, ca și când ai fi ruinat, îl intrerupse ea cu dispreț.

El o privi cu spaimă. Scia ea deja?... Dér nu — nu! Nu era posibil. Cum ar fi putut să vorbescă atât de liniștită și cu dispreț...

— Trebuie să fiu însu-mi acolo, dișe el, ca să-l aflăm. De-almintrelea...

El ridică din umeri.

— Pavel Purgin e violén. El de sigur va scápa. El scie prea bine în ce mână ar avea să pună rublele, cari îl vor face nevădit.

— Dér îl vom afla pe miserabilul și pe tâlharul!

— Și până atunci, firesce, trebuie să

stau în cuibul acesta uitat de Dumnezeu. Nu e așa d-l meu? Până atunci să-mi petrec cu țărani, cu fetele, cu caii și cu boii! N'ai scuit alt-ceva să faci, decât să mă silesc să viu aici cu d-ta, deși sciai bine, cât îți place în Nizza. Crești, că decă sunt femeia d-tale, trebuie să fiu tot-deuna lângă d-ta, pentru-ca să-ți suport caprițiile și să-ți țin de urit. Dér te înșeli! S'a întemplat de astă-dată, dér mai mult nu. Nici-odată! De sigur, că m'ai înțeles!

— Dér, dragă, dișe el, îți faci nedreptate. Nu ți-am lăsat mână liberă să faci ce voesci?

— Ah, frumos lucru! Liberă, dișe d-ta. Dór' nu crești serios, că cu câte-va mii de ruble, pe cari mi-le-ai lăsat cu generositate, aș fi putut trăi! Sciai prea bine, ce făceai. Și pe mine m'ai ținut destul de naivă, ca să nu-ți pricep intențiunile d-tale?

Ea rise cu batjocură.

— Dér, Olga, crede-mă...

— Cred aceea, ce scii, îl intrerupse ea. Ești invidios pe tinerețea mea, pe plăcerile mele, și de aceea... Dumnezeu, contesa Kelonoff în perplexitate de ban! Decă

mi-s'ar fi spus acésta înainte cu câți-va ani!

— Atunci nu te-ai fi căsătorit cu mine? întrebă el cu tristeță.

— Ai creșt vre-odată, că te-ași puté iubi?!

El se ridică și se apropiă de ea.

— Totuși Olga, când te-am cunoscut și mi-ai istorisit cât te simți de izolată și pârșită în împrejurările triste, în cari trăiai!.. Vădui odată căsuța miserabilă în care locuiam. Mă îngroziam, când mă gândeam, că acolo locuiesc tu. Sta în puterea mea, să vă fac pe toți fericiți. De ce aveam dór bani! — Tu mă numiai atunci unicul și cel mai bun amic al tău. Cu lacrimile în ochi îți mulțamiai pentru fericierea cea mare. Mă sărutai și steteai plângend la peptul meu. Eu tremurând te întrebam, că vei avé inimă bună față de mine... Sci tu ce mi-ai răspuns atunci?

— Da, dișe ea cu amărăciune. Ți-am spus, că te iubesc, că deja de mult te iubisem. E adevărat — dér am putut să scii? Eram tinără și fără experiență, și părinții mei erau atât de săraci. Mă temeam de sărăciă, de miserie. Prietenele mele vestejau

în miserie — ele se măritară după ómeni brutali și copii lor alergau murdari și aproape goi prin stradele noroioșe. Mama mea mă privea de multe-ori cu tristeță și-mi dicea: Sărmana mea copilă, și ție îți va merge tot ast-fel... Apoi veni-și D-ta și mă priviși ou o căntătură atât de strălucitoare. Eram atât de mândră atunci, atât de veselă. Mama își șopti la urechiă: „copilă, fi cu minte, norocul se apropie, — ce e drept, e un om bătrân, dér e conte și bogat, forțe bogat și te iubesc...”

Așa... așa am deschis feticirei ușa, ast-fel am devenit soția D-tale, căci mama mea era înțeleptă — forțe înțeleptă. Cât de fericită a fost ea, când i-ai dăruit mica moșioră! Chiar aproape așa de fericită, ca și mine în acésta splendóre a avuțiilor... Dér în curénd te obișnuiesc cu toate. Nu mă mai puteam întóroce la miserie. O scii acésta. Și acesta e lanțul, de care mă tērăsc mai departe, de care sunt ferecată pentru tot-deuna.

— Olga, nu scii, oă te iubesc — te iubesc cu pasiune?

— Da, dișe ea cu simplitate. Dér ce-mi pasă mie? Trebuia să scii, cum o

rei politice desolate din Austria numai într-o înțelegere germano-boemă, prin care apoi toate machinațiunile celorlalte partide s'ar nimici.

Foia italiană „Gazetta Piemontese“ publică senzaționala știre, că Vaticanul pregătește lucruri de un deosebit interes pentru Austro-Ungaria și Peninsula-balcanică. Anume, episcopul Dr. Stadler din Serajevo (Bosnia) este numit trimis apostolic pentru bisericile din țările balcanice. Misiunea episcopului Stadler este, să formeze o opozițiune dia Slavii catolici din Balcani față cu tendințele rusesci. Se susține, că pasul acesta este opera guvernului din Viena, operă, la care s'a învoit și Vaticanul.

O telegramă din Belgrad aduce știrea, că prințul Boris, moștenitorul tronului bulgar va trece în curând la religia ortodoxă.

Pázmándy păcălit.

Aducând foia din Bruxella „L' Indépendance belge“ în numărul său de Duminecă (18 August n.) știrea, că părintele V. Lucaciu a fost din nou condamnat de tabla din Dobrișin, cunoscutul „prietin“ al popoarelor nemaghiare din Ungaria, deputatul Pázmándy Dénes, care tocmai luase parte la congresul interparlamentar, s'a grăbit a adresa dijarului belgian următoarea scrisoare, pe care „L' Indépendance“ o publică în numărul său de Lună, 19 August sub titlul: „La question des Roumains de Hongrie“ (Cestiunea Românilor din Ungaria):

Domnule șef-redactor!

„Am cetit în numărul de ieri al stambilului D-vostre dijar o depeșă din Dobrișin (Ungaria), care cuprinde fapte neexacte relative la cauza și la persoana d-ruului Lucaciu, preot ungar, de naționalitate română, închis de present în prinsorea de stat din Seghedin.

„In ceea-ce privește condamnarea sa recentă prin curtea regescă din Dobrișin, prea vestitul agitator n'a fost pedepsit pentru o scrisoare adresată unui membru al așa-numitului Congres al naționalităților din Budapesta, ci în urma unei acușe de defăimare a sub-prefectului din cercul său. Faptul însuși s'a petrecut înainte de această cu 15 luni. Tribunalul din Satu-mare, ca judecătoria de prima instanță, a achitat pe d-l Lucaciu; curtea regescă din Dobrișin nimicesce această sentință. In cele din urmă curtea supremă din Budapesta va avea a decide în această afacere, căci e de presupus, că d-l Lucaciu va apela la această curte.

„De altă parte d-l Lucaciu nu e un bătrân neputincios, ci din norocire un om foarte robust, de abia 40 ani. Sănătatea sa

să ajungă lucrurile. Am fost fără experiență. D-ta erai un bărbat matur, un om bătrân. De ce te jăluesci de mine? Înaintea lumii sunt soția D-tale. Nic-odată nu ți-am dat ansă, ca să te privească cu batjocură, fiindcă ai luat o față din clasa de jos. D-ta însă ai decădut, îmi faci scene, joci drame de gelosia. E ceva mai prost în cercurile noastre! Mie îmi place să fiu admirată. Trebuie să scii această. Sunt o femeie tânără; nu sunt de loc vinovată. Eseroitez dreptul meu, — dreptul tinereții, al inimii.

— Il iubești? întrebă el cu voce secă.

— Da, fiindcă voesci să scii, îl iubesc. Iubesc pe Teodor Maximovici, fiindcă e tânăr și un mare artist. Iubesc arta și tinerețea...

— Olga, dișe el încet, ce crudă ești! Ea ridică din umeri cu dispreț, apoi se aședă pe fotoliu și dișe:

— Decă ai scii, cât mă plictisesci...

El aruncă o privire desperată asupra ei, și părăsi cu pași șovăitori camera.

(Va urma.)

n'a suferit întru nimic în cele 11 luni de închisore de stat din Seghedin, unde am fost să-l ved de trei-ori. Intocmirea prinsorei de stat este propriă Ungariei (Le régime de prison d'État n'existe plus qu'en Hongrie) și prinsorile acestea sunt cele mai blânde (les plus douces*) din toate prinsorile din Europa. Eu am vizitat cu cea mai mare băgare de seamă cu deosebire prinsorile Belgiei, — acelea din Gand, Louvain, Bruxella, etc., — der toate acestea sunt incomparabil mai aspre (dures) ca închisorile de stat din Ungaria.

„După codul nostru penal, închisorea de stat ungară este în deosebi menită pentru condamnații politici, pentru delinți, etc. Ea este adevărata custodia honesta a celor vechi. Prisonierul primesce aici o odaie bine mobilată, fără gratii la ferestri; el e liber să umble totă ziua prin coridor și prin cele 4 odăi, cari formeză o aripă a clădirei; poate comunica liber cu condeținuții, cari locuiesc în aceste 4 camere; fumează, jocă cărți și șah cu ei; ceteșce toate diarele și ori și ce fel de carte; își procură nutremântul din afară și spre acest scop primesce ca ajutor dela stat 80 cruceri (doi franci) pe di; primesce fără maturanți, în timp de 5 césuri (dela 9 ore până la amădi și dela 3—5 după amădi) pe membrii familiei sale, pe amicii săi și chiar și străini (afară de persoanele signalate de poliția, ca fiind compliciti săi în delictul, pentru care a fost pedepsit); în fine se preumblă fără paznic prin grădina apartinătoare prinsorei.

„Decă cunoșceți, d-le șef-redactor, o prinsore mai afabilă (affable) ca aceea din Seghedin, în Francia, în Anglia, în Germania, binevoiti a mi-o indica. Și voi merge imediat, ca s'o ved.

„Ca încheiere, vă împărtășesc, d-le șef-redactor, că cu lucru împreună cu mai mulți colegi de ai mei din Ungaria, ca să se amnestieze d-l Dr. Lucaciu și ceilalți deținuți ai procesului Memorandului; însă încercarea noastră este foarte îngreunată și va deveni imposibilitate, decă agitatori străini, ca de pildă cei din regatul României, se amestecă prin plângerile lor nedrepte și necontenite împotriva patriei mele. Guvernul ungar nu va ceda nici-când față cu o amenințare și în această va imita pe toate guvernele statelor consolidate și puternice.

„Am onorea a fi, d-le șef-redactor, al D-Vostre devotat

D. de Pázmándy, deputat.

Tote ar fi bune până aici, căci după cum le spune onorabilul Pázmándy Dénes, mai rar cineva! — vorba coconei Efimița dintr'o piesă de teatru a lui Caragiali. Der foia belgiană nu se mulțămesc numai a publica blăjina și „obiectiva“ epistolă a d-nei sale, ci adaugă următoarele:

„Mulțămim d-lui de Pázmándy pentru împărtășirea, ce binevoesc a ni-o face și pentru informațiunile, ce ni-le dă. Nu suntem noi competenți a decide, decă închisorile din Ungaria sunt cele mai blânde din Europa; tot ceea-ce putem dișe este, că victimele justiției politice unguresci nu le consideră, ca o antișambră a paradisiului.

„Și în privința această d-l de Pázmándy va binevoi a ne permite să-i observăm, că decă Ungaria este singura țară, care mai posedă încă închisori de stat, seu cu alte cuvinte, închisori politice, ea este de asemenea — lucru dureros, — singura țară, care are o judecătoria politică, și care cunoșce procese curat politice.

„De altfel, noi luăm act cu o viuă satisfacțiune de asigurarea, pe care ni-o dă cu privire la stăruințele sale și ale mai multora din colegii săi în favorul victimelor procesului din Clușiu. Noi le înregistram cu atât mai bucuroși, căci nu de mult, în ajunul congresului naționalităților nemaghiare ținut în zilele din urmă în Pesta, în momentul de-a pleca la conferința interparlamentară de pace din Bruxella, d-l de Pázmándy a adresat în „Pesti Hirlap“ o

*) Avère-ar d-l Pázmándy parte de „dulceța“ lor!

scrisore deschisă ministrului de interne, în care se află următoarele:

„Mă adresez către voi, Escelență, supremul păzitor al puterii esecutive, ca în virtutea dreptului vostru să interdișeți congresul proiectat pentru 10 August și ca toți aceia, cari s'ar presenta să ia parte la el, să fiă simplu puși în fișeră. In același timp ar trebui trimesă o ordonanță către toate autoritățile civile, hotărind odată pentru totdeuna, ca să se imprăstie toate adunările, care s'ar întruni sub pretextul de a da la ivelă nemulțămirile naționalităților și prin această ar organiza lupta în contra întregității statului“.

Interesându-se astăzi de liberarea condamnaților din procesul Memorandului, d-l de Pázmándy ar șterge impresiunea, pe care trebuie să o lase aceste știri. Și de astă-dată dănsul și-ar întrebuița talentul său în favorea unui act de dreptate, ce ar fi în același timp un act de politică înțeleptă. Românii din Transilvania înțeleg înafară vii simpatii. Ei sunt astăzi în situațiunea, în care înșiși Maghiarii se aflau în ajunul glorioșei lor revoluțiuni. Pe timpul acela Maghiarii nu întâmpinau într'un mod așa de desprețuitor și de agresiv intervențiunea străinătăii și simpatiiile Europei liberale pentru cauza autonomiei lor.

Va să dișă, în zadar te faci luntre și punte, onorabile. Tot află lumea, cum se petrec lucrurile și pe la noi. Numai de!... De-ocamdată vă favorisază împrejurările politice. Se vor schimba însă și acestea vreodată. Și vom lucra, să se schimbe!

Anul 1870 în Berlin.

Veteranii din Berlin și jur în număr aproape de 15 mii cu 150 stéguri au avut o sărbătoare strălucită, ținută pe câmpul numit Tempelhof.

Intr'un colț al pătratului era tribuna cântăreților înfrumșetată cu stindarde. Dinaintea acestei tribune era postată muzica și un altar împodobit cu cununii de lauri și cu luminări. La deșce ore sosi împăratul cu o suită aleșă. Ajungând la locul sărbătorii, împăratul trecu călare pe dinaintea asistenților între cari erau mulți generali și oficeri. După cântarea „Nun denkt alle Gothe“ ținură vorbiri Wolfing, preotul militar evangelic, și Vollmar preot militar catolic. Împăratul făcu revistă, după care apropiindu-se de altar țină o frumoasă cuvântare:

„Mă bucur, colegi — dișe împăratul — că pot saluta la un loc pe soții de arme ai fericitului meu moș, cari au secerat laurii gloriei, înainte de asta cu 25 de ani. Fiă ziua această punctul de mănecare întru respectarea legilor, credința față de rege și apărarea religiunii. Devotamentul colegilor adunați nu se îndreptă mie, ci patriei. Urmați sfaturile date de preoții militari, faceți-vă datoria cu credință mai departe cu frica lui Dumnezeu pentru mărirea patriei. Luptați contra năsuințelor răvătăitoare, ce ne îngreunază activitatea“.

Urmă un „hurra“ întreit după care fu intonat imnul național. După acesta împăratul se depărtă cu cuvintele: „Dumnezeu cu voi colegi!“

Împăratul Wilhelm a mai ținut o vorbire și la adresa veteranilor primei brigade pedestre de gardă dișcând între altele:

„Pătruns în suflet vă mulțămesc pentru cuvintele frumoșe rostite cu această ocașiune, cari arată simțămintele, de cari sunteți pătrunși. Acest loc este sfânt din cauza marilor fapte istorice. De aici fură pornite la luptă batalioanele primului regiment de gardă insufletețe prin cuvintele fericitului meu moș. Aici fură adunate batalioanele numitului regiment din incidentul aniversării de deșce ani, ca să le exprime ca împărat german mulțămimă pentru meritele oștigate în rășboiu. Vreș să fiu scurt în cuvinte, căci ați ne vorbesc faptele. Marile succese pe cari le-a câștigat armata prusiană, și cu deosebire regimentele de gardă, sunt de a se atribui simțămintelor străplântate în ele prin însuși fericitul împărat. In ce a constat puterea cea mare a armatei? In necondiționata supunere față de cel mai mare beliduce.

„De aceea să avem tot-deuna dinaintea ochilor virtuțile, pe cari fericitul în Domnul le-a numit cele trei colonne ale armatei, anume: eroism, onore și supunere necondiționată. Să susținem și să întărim neobosiți aceste însușiri, și apoi armata va rămâne așa precum a creat-o marele împărat Wilhelm. Atunci va fi această armată piatra fundamentală a păcii europene și va întări dișele generalului Moltke: Suntem destul de tari nu numai ca să susținem pacea Europei, ci ca să-o și impunem cu forța Rășboiului meu în onorea regimentului întâi de gardă, în onorea întregii garde și a întregii mele armate!“

SCRIRILE ȚILEI.

10 (22) August.

Petrecerea tinereții române academice din Brașov și jur. In 12 (24) August, tinerețea română academică din Brașov și jur — după cum am anunțat deja — va arangea o petrecere cu joc în sala dela Hotel „Nr. 14“. Comitetul aranjator al acestei petreceri, care promite să avă un succes frumos, rógă pe acei domni și familii din societatea română inteligentă, cari din eróre n'au primit invitați, să se considere prin această de invitați și să nu întârșie a sprijini — prin participarea lor — scopul nobil urmărit de această petrecere.

In ajunul milenului! In adunarea comitatului Sălagiu, ținută în zilele acestea, vice-șpanul a raportat, că ministrul unguresc al instrucțiunii publice a dispus a-se înființa din incidentul milenului școlă unguresc de stat în următoarele cinci comune: Bingea, Șilimăgiu, Mineu, Șimleu și încă o comună, botezetă pe unguresce „Szeödemeter“. De-asemena in adunarea comitatului Torontal a raportat inspectorul ung. de școle, că ministrul a pus în dispoșibilitate pe 11 îndățători, fiindcă nu șciau limba maghiară.

Serbări în Sinaia. Marți, 15 August — ziua de S-ta Măria — fiind bicentenarul și tot-odată hramul mănăstirii din Sinaia, Eforia spitalelor civile a luat dispoșitiuni pentru organizarea unor numeroșe serbări populare. Dimineta se va oficia un serviciu divin la mănăstire, ér la amădi vor avé loc două banchete: unul popular de 200—300 tacămuri, și altul oficial de 100—150 de tacămuri. Săra se va da un bal de bine-faceré la Casino, bal, care va fi presidat de d-nele eforilor.

Statuă lui Wilhelm I. Se scrie din Berlin cu data de 19 August: Ați s'a pusă cu maré solemnități piatra fundamentală a statuei împăratului Wilhelm I. Documentul comemorativ se ocupă și cu Bismarok aducându-i laude.

Érašă arme noué! „Házank“ primesce informațiunea sigură, că ministrul comunei de rășboiu a hotărít să procure pentru armata austro-ungară un nou sistem de puscă având un calibru de 5 mm. și o greutate de 3-7 chlgr.; va să dișă nouéle puscă vor fi cu 0-7 chlgr. mai ușore, ca cele de 8 mm. Pe lângă ușurința, nouéle puscă mai au avantajul, că la descărcare scutură puțin; au o celeritate de 900 metri, va să dișă cu 280 metri mai mare ca actualéle puscă de 8 mm.; glonțul merge mai departe și la țintă mult mai sigură. Pe baza acestor argumetațiuni, ministerul comunei de rășboiu gășesc neapărat necesară înțroducerea nouélor arme în cel mai scurt timp. Acastă inovațiune, căreia ca mână va trebui să-i urmeze alta, va costa, se înțelege, foarte multe milioane.

Distincțiune. Cetim în „Gaz. Bucov.“ D-l Constantin de Stamati Ciurea, proprietar mare din Caracoușani în Besarabia a fost decorat din partea M. S. Regelui României cu medalia „Bene merenti“ Clasă I, pentru scrierile sale literare. Domnul Stamati e unicul român în Besarabia, care se ocupă cu literatura română. Opurile sale sunt scrise în limba așa dișă moldo-

românească-basarabănească cu multe cuvinte vechi românești, cari s'au pierdut acum din limba modernă românească. Dintre scrierile cele mai recente ale d-lui Stamatii enumerăm scrierile teatrale, două tomuri, comedii, comediluri și drame, între cari drama „Lopodnica Țarului“ de un interes mare, un roman „Insula Sagalin“, descriind viața aserilor din Siberia, și „Caleidoscopul literar“, o cunună de novele foarte interesante.

—o—

Concert românesc în Praga. „Timpanii“ i-se scrie din Praga, că în sera de 13 August st. n. d-l Th. Burada, cunoscutul folklorist și profesor de muzică din Praga, a dat un concert în sala de concert a expoziției etnografice din capitala Boemiei. Sala gema de lume. La sfârșitul concertului d-l Burada a cântat doina și alte cântece naționale, care pentru prima dată s'au auzit acolo. Prin originalitatea și frumusețea lor, au fost aplaudate cu frenesie, iar d-l Burada a fost rechemat la rampă și a nenumărate ori. La sfârșit s'au adus d-lui Burada adevărate ovațiuni.

—o—

Congresul internațional al preselor. În zilele 13-17 Septembrie se va ține la Bordeaux un congres internațional al presei. Cestiunile, cari vor veni la discuțiune sunt următoarele: 1) Planul de unire între ziariștii din toate țările. 2) Apărarea proprietății în materie de presă și în special al informațiilor. 3) Reducerea taxelor telegrafice pentru ziare. 4) Instrucțiunea profesională pentru ziariști.

—o—

Trei Ruși arestați. Din *Nova-Grobla* (Galiția) se telegrafiază, că în 20 August au fost arestați trei Ruși, cari au debarcat c'un balon la granița comunei. În balon se aflau doi ofițeri din statul major rusesc și unul din profesorii institutului meteorologic din Petersburg. Balonul, după spusele celor trei arestați, a plecat din fortăreața rusă *Ivanograd*, venind la *Grobla*. La porunca căpitanului districtului Iaroslav, cei trei Ruși au fost arestați și, sub escortă de gențarmi, transportați la Iaroslav.

—o—

Dinamită pe un vapor. Vaporul „Fulger“ ce transportă persoane dela Fiume la Ancona era să plece într'una din dimineaștele acestea din port (Fiume) pe când deodată fochistul dă de un mototol învârtit în pânză și aruncat printre carbuni. Straniul obiect fu desfăcut și s'a constatat, că este umplătură cu dinamită. Pasagerii număr de 48 s'au spăimântat și unii au sărit numai decât bordul. S'a făcut o cercetare amenunțată. În oraș circulă vești minștitoare. Matrozii fură ascultați pe rând. Cum a ajuns dinamita pe vapor încă nu se știe, se crede însă, că fu amestecată în ure carbunilor cu puțin înainte de timpul plecării. Poliția precum și autoritățile maritime au luat măsurile cele mai estinse de cercetare.

—o—

Incercare nesuccesă. În comuna Matealeu, un tânăr de 18 ani, cu numele Toth János, s'a spândurat țigile acestea în mijlocul uliței, de orंगा unui frăgar. Din întâmplare însă orंगा s'a rupt și tânărul János, care înainte de-a se spândura supuse câte-va porțiuni de rachiu, cădu la pământ înainte de a-și fi dat sufletul său scurătorului. Astfel János tot János a rămas, și ce mai ști, decât nu se va alege și din el vre-un „patriot“ de model, căci se vede a fi potrivit element.

—o—

Bandele din Macedonia. Din Sofia se scrie, că după informațiunile din sorgintea noastră, banda, care a distrus satul Pomac-Dorpat, lângă Yanaskli, la câte-va kilometre de granița bulgară, în apropierea departamentului Tatar-Bazardgic, este aceeași, care trecere pe lângă Dubnitza s'a semnalat acum vre-o dece zile. Două companii ale garnisiei din Dubnitza s'au trimis în urmărire a acestei bande, care numără vr'o sută de oameni și care a trecut anteriorul turcesco pe o lungime de 50 kilometre. Acest lucru pare neexplicabil, având în vedere, că raporturile dăc, că banda, care

a atacat satul Dorpat se urocă la 400 oameni; trebuie admis deci, că numeroși fugitivi din alte bande s'au asociat cu aceea, care trecea pe lângă Dubnitza. Se asigură, că satul Dorpat e aproape cu desăvârșire ars. Cea mai mare parte a oamenilor au fugit, *dér femeile și copiii au fost omorâți*. Banda s'a împrăștiat apoi; vr'o dece dintr'ensă au fost arestați. Se asigură din Tatar-Bazardgic, că aceștia vor fi tradași înaintea unui consiliu de rebel.

—o—

Liferare. La biroul camerei comerciale din Brașov se pôte afla escrierea de oferte a direcțiunei fabricelor de mașini dela căile ferate ungare, privitoare la liferare de diferite materiale de lemn. Terminul înaintării ofertelor este 16 Septembrie c.

—o—

Muzica orășenească va da de sérá un concert în sala dela Hotel „Nr. I.“ Măne d. a. la 6 ore va concerta pe promenadă.

—o—

2 Ună medicamentă de casă foarte întrebuintă. Cererea crescândă după Moll's Franzbrantwein și sare dovedesce, că e un mijloc foarte bun și alinător de dureri contra reumatismului Sticla 90 cr. Se pôte căpeta zilnic prin poștă dela farmacistul A MOLL, k. u. k. Lieferant alu curței, Viena Tuchlauben Nr. 9. În depourile din provincia să se cêră preparatele lui Moll, provédute cu marca și subscrierea.

Coresp. „Gaz. Trans.“

Făgăraș, 18 August n. 1895.

În 11 August n. o. s'a ținut adunarea generală a despărțământului III (Făgăraș) al Asociațiunei transilvane în Viștea-inferioră. Au participat vre-o 50 de fruntași români, parte domni din Făgăraș, parte învățători, cinci preoți, și peste o sută de țărani.

Adunarea a fost deschisă prin o prea frumoasă și populară cuvântare de președintele despărțământului, Rvds. d-n Basiliu Rațiu. În cuvântarea sa de deschidere a accentuat marea însemnătate a reuniunilor pentru noi Români. A scos în deosebi la ivelă importanța Asociațiunei transilvane, care lucră pentru limba română și pentru literatura română. Ca să pôtă lucra, îi trebuie însă nu numai sprijin moral, ci și material. Acesta i-l vom da, decât fiă-care va contribui cu obolul său. Ca exemplu, ce pôte face peste tot unirea forțelor, a adus între altele și comuna Șercaia, unde locuitorii s'au învoit să dea pe fiă-care an 100 hl. de ovés pentru înființarea unui fond, din care să se acopere trebuințele școlii și ale bisericeii. — Vorbirea, primită cu aplauze, a făcut adencă impresiune în deosebi asupra țeranilor.

S'a constituit apoi biroul și s'a ales comisiunea pentru censurarea raportului comitetului și pentru încassarea taxelor. Activitatea arătată în raport se începe cu 18 Noemvre 1894. Comitetul a ținut 2 ședințe ordinare și una extraordinară, în care s'a constituit; a dus în deplinire conclusele adunării generale și s'a sfătuit în privința agenturilor și bibliotecelor populare. În 1893 s'au fost înființat agenturi cercuale. După-oc însă Asociațiunea cunoscă numai agenturi comunale și afară de aceea agenturile cercuale n'au dat nici un semn de viață, propune înființarea agenturilor comunale, ceea ce se și primesce.

E de sperat, că prin înființarea agenturilor comunale, aducându-se în mai strînsă legătură masele poporului cu Asociațiunea, se va produce o mișcare mai viasă în lucrarea pentru ajungerea scopurilor acesteia. E învederat, că înființarea de bibliotecă populare a trebuit să rămână un pium desiderium până acum, după-ce la înființarea lor și mai apoi la folosirea lor, întemeiatorii nu rămăneau cruțați de multele șicane ale autorităților administrative. Sub scutul Asociațiunii însă vor fi mai scutite, numai cât atunci din contribuiriile membrilor ajutători și binefăcători, va trebui să se lase agenturei sume mai mari. Așa pôte deveni acesta o adevărată casină populară.

În decursul anului s'au făcut mai mulți membrii ord'nari. Cu ocaziunea acestei adunări s'au încassat peste 77 fl., parte

dela membrii ordinari, parte dela cei ajutători și parte colecte dela comune. Bani dela membrii ajutători se hotărăsese a-se folosi ca ajutóre pentru meseriașii din acest despărțământ.

Comitetului și cassarului li-se dá absolutul pentru anul de gestiune trecut. Ca delegați la adunarea generală dela Blășiu sunt numiți d-nii Turcu și Dr. Pop din Făgăraș. Adunarea viitoare a subdespărțământului se va ține în Porumbacul-inferior.

Pagubă, că afară de cuvântul de deschidere al d-lui președinte, n'a mai fost vre-o disertațiune populară, mai ales considerând frumosul număr de țărani prezenți. Durere, cu astfel de lucruri nu s'au prea putat lăuda până acum adunările acestui despărțământ.

Cor.

Stoiceni, 12 August n. 1895.

La băile din Stoiceni (Solnoc-Dobéca) e datină a-se ține în ziua S-tului Ilie prooc, câte-o petrecere de văr în fiă-care an, a cărei venit' curat e destinat școlii române din Lăpuș.

În anul acesta éráși a fost petrecere, al cărei succes atât moral cât și material a fost îndestulitor. Lucru curios însă, ce trebuie să ne inspire îngrijiri, par'că insufletirea națională proprieă poporului nostru ar fi dispărut din inimile Românilor fruntași din aceste părți. Din contră însă, țărani adunați din întreg cercul Lăpușului, cari veniră și ei cu „babele“ (neveste) lor la petrecere, erau veseli.

Bărbați bruneti, înalți, spătoși cu ochi pătrunzători, munteni voinici de sub pôlele Cibleșului, purtând sumane negre, brâne late împodobite cu bumbi și lanțuri de argint, pălării de păr grănițeresci, — „gazde“ din țera Cibleșului, — veseli și bucuria sinceră pe față ședeau la masă povestind de mersul lucrurilor din țera, împărțind necasurile unul altuia sincer și nefățărît, de-ți împlea inima de bucuria și mândria când îi vedeai.

Petrecerea a fost de-almintrelea cercetată; din frumoșii cununa de dame am observat pe d-șorele: Bányai (Lăpuș), Bihari (Oradea-mare), Centea (Căței), Cherebeț (Odorheiu), Surorile Colceriu (C. Mă-năstur), Dragomir (Riușor), Giureanu (Fodora-rom.), Hosszu (Fodora), Huza (Deșiu), Rațiu (Peteritea), Surorile Nagy (Mestécán), Rednic (Uriu inf), Szepeși (Lăpuș), Ana Șovrea (Cărbunar), Vaida (Fodora), Dómele: Baican (Boiș), Bene (Cupșeni), Dr. Bihari (Orade), Buteanu (Hosszufalú?), Cupșa (Măgógea), Făgărășanu (Teure), Filip (Fénațe), Grigorescu (Lăpuș), Hallósi (Stoiceni), Herman (Deșiu), Herman (Văleni), Gisella Hosszu (Lemniu), Indreica (Dealu-mare), Lengyel (Preluca), Mășcanu (Lăpușul-ung.), Mustea (Lăpuș), Olteanu (Suciul-inf.), Petrovan (Riușor), și altele.

După cum sunt informat, au intrat total 173 fl. 80 cr., din cari subtrăgând speșele de 45 fl. 17 cr., rămâne venit curat în favorul școlii române din Lăpușul ung. 128 fl. 63 cr.

Au suprasolvit d-nii: Nicolae Hosszu (Semniu) 5 fl.; Ioan Tețu (Bucuresci) 10 lei; D. Dragoș 3 fl.; Al. Stupar 3 fl.; L. Sabo 2 fl.; N. Cosma 2 fl. Apoi D-nii: G. Mășcan, V. Filip, I. Nemeș, D. Baicanu, C. Barbu, A. Herman, Ales. Zsentye, Ladisl. Létay, I. Moldovan, Vas. Mustea, Gr. Popescu. Ales. Papp, G. Șipoș, Gavr. Lăpușan, Aug. Cupșa, Ion Lebedi, Iac. Voith, C. Bărdy, I. Cadar câte 1 fl.; Ión Oltean, V. Muste, El. Centea, Gavr. Hosszu, Vas. Bene, Mich. Oros, I. Murășianu, B. Fărcaș, Petru Botu, V. Rațiu, Vass Imre câte 50 cr.

Directorului băilor din Stoiceni, d-l Hallosi, care ni-a dat salonul cel mare și luminare gratis, cum și tuturor domnilor și stimatelor dame, cari au contribuit atât material, cât și moralmente la reușita acestei petreceri filantropice, ne ținem de datorință a-le esprima mulțămitele noastre cordiale.

La băile de aici au fost în anul acesta de tot mulți óșpeți, între cari în mare parte fii de ai lui Israil. Locul e liniștit și foarte romantic, în dosul băilor se ridică spre

ceriul azuriu „Șatra lui Pinteá vitézul“, pe delul acesta se dăce, că-și avea tabăra, figura mărêță mintologică a Românilor din aceste părți: *Pinteá*. Familii române au fost puține.

Đilele din urmă era așa de frig, încât am fost siliți să purtăm vestminte de iernă. Acum óșpeții băilor, rënd pe rënd, părăsesc stabilimentul, reintorcându-se spre casă.

Aleo.

Sciri telegrafice.

Dobrițin, 22 August. La adunarea generală a districtului evangelic, ținută éri, nu a fost din districtul „pansalvist“ de Arva nime de față. Dimisiunea neașteptată a episcopului Zelenka a tăcut straniă impresiune.

Viena, 22 August. Se crede mai presus de or'ce îndoelă, că Badeni a primit la Ischl formarea noului cabinet. Constituirea noului ministeriu se va face numai după alege-rile dietali din Galiția.

NECROLOG. Dr. I. G. de Popp, avocat, după lungi și grele suferințe, fiind împărțășit cu Sf. Taine, a încetat din viață în vârstă de 50 ani, Lună în 19 August n. la 11 ore a. m. Bémășitele pămêntesci ale scumpului răposat se vor depune spre vecinică odihnă Mercuri în 21 August n. la 3 ore p. m. în cimiterul gr.-cat. din suburbul de jos (Pórta Turnului). Infrânți de durere aducem acesta la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcăților.

Sibiu, 20 August n. 1895.

Maria G. Popp, ca mamă; George G. Popp, ca frate; Maria Muntén nasc. Popp, ca soră; Rosalia G. Popp nasc. Gimbășian, ca cumnată; Maria Muntén, Ión George, Maria și Elena Popp, ca nepótă și nepoți.

Fiă-i țêrena ușoră!

DIVERSE.

Clopoțel președintial furat. Multe s'au furat de când e lumea, pêruce de ale învățăților, piciorde lemn, parapleie vechi, nasuri păstrate în spirt, ba ce-i mai mult în đilele din urmă s'a furat și o sócră; dér ca să fiă furat clopoțelul unui președinte de parlament până acum încă nu s'a mai auzit. Și étă, că s'a întâmplat acest lucru, și încă în capitala Greciei. În nóptea de Mercuri spre Joi, au pătruns nisce necunoscuți în cameră și au furat clopoțelul președintelui, pe care l'a fost dăruiat camerei un anumit *Buduris*. Făptuitorii însă nu s'au mărginit numai la atăta, ci au furat chiar și postavul verde de pe masuța președintelui. Membrii camerei la asta au ris una bună.

O țêrá fără điare. Între țêrile culte de pe globul pămêntesc este o singură țêrá unde nu apare nici un điar. Acest stat are o lungime de 60 chl.; o lățime de 50 chl. și se chiamă: Republica Andora, situată pe oóștele de mēđă nópte ale Pyreneilor și stă sub protecțiunea Franciei.

Literatură.

Din *Biblioteca pentru toți* a apărut Nr. 13: *Novele romane*, de Duiliu Zamfirescu, cu portretul autorului, și Nr. 14: *Antichitatea romană*, Obiceiuri, Originea societății, de *Wilkins*. Apoi cărți postale de mai multe feluri, au diferite vederi din Sinaia și Bucuresci în *mai multe colori*, frumos colorate, de vânđare la librăria *Carol Müller* în Bucuresci (Calea Victoriei 53). Asemenea și la sucursala, ce a deschis-o librăria Müller pentru sezonul de vară la Sinaia, în Bazarul Parcului. De aci se pôte procura și „Biblioteca pentru toți“. Costul unui volum 30 bani [15 cr.] Cărțile postale se vënd 2 bucăți cu 15 bani.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 August 1895.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ungh. de aur 4%, Renta de corone ungh. 4%, Impr. cal. fer. ungh. in aur 4 1/2%) and Price.

Table with 2 columns: Item (Rente de corone austr. 4%, Note italiene) and Price.

Cursul pietei Brasov.

Din 22 August 1895.

Table with 4 columns: Item (Bancnote rom. Comp., Argint roman. Comp., Napoleon-d'or), Price, and another Price.

LA O FAMILIE fara copii, ce locuiesce in Brasov, strada Nasipului Nr. 2, aproape de Gimnasiul Roman, se primesc baeti in cuartir, cu tota intretinerea.

762, 2-3

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (fara nici o primejdie) in contra Neputintei. Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.

INTINERIREA SI PRELUNGIREA VIETEI

Administratia ELIXIRULUI GODINEAU in PARIS, 7, r. Saint-Lazare. BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Ilie ZAKHAROV, droghist; la JASI, la D.D. Frați KONYA, farmacisti.

la Galați: STALSKI, farmacist; la Ploiești: la D-nii J. & T. CHRISTESCU, drugoști; la Roman: la D-nul D. J. WERNER, farmacist; la Tulcea, farmacia la „MINERVA.”

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutia este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeiesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcelă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebunțarea șilnică, cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și adulți, asigurăză: cêstă apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează șilnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekellus, Victor Roth, Franz Kelleman și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoșil, J. L. & A. Hesshalmer, Teutsch & Tartler, Fritz Gelsberger. 27-52.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise, administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult

de odată se face scădemên care crește cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „Gazeta Transilvaniei.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Budapesta - Predeal

Large table showing train schedules between Budapest and Predeal with columns for train type, departure/arrival times, and station names.

Cucerdea - Oșorhelu - Regh.-săsesc.

Table showing train schedules between Cucerdea, Oșorhelu, and Regh.-săsesc.

Ghirișu - Turda

Table showing train schedules between Ghirișu and Turda.

Copșa-mică - Sibiu - Avrigu - Făgărașu

Table showing train schedules between Copșa-mică, Sibiu, Avrigu, and Făgărașu.

Simeria (Piski) - Hunedóra

Table showing train schedules between Simeria (Piski) and Hunedóra.

Brasov - Zernești

Table showing train schedules between Brasov and Zernești.

Mureș - Ludoș - Bistrița

Table showing train schedules between Mureș, Ludoș, and Bistrița.

Arad - Timișóra

Table showing train schedules between Arad and Timișóra.

Careii-mari - Zelău

Table showing train schedules between Careii-mari and Zelău.

Sighișóra - Odorhelu-sécuesc.

Table showing train schedules between Sighișóra and Odorhelu-sécuesc.

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceta de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnăză orele de nôpte.